

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

»Da bi Mara na večno mogla pozabiti na svete Gore, ne verjamem. Ali je morje lepše kot dobrava polna megle prežarjene s soncem? Mogoče morje sploh ni lepo. In kako bo mesto lepše, ki so ga človeške roke ustvarile, kot Gore z drčami in potoki, skalovjem in smrečjem, ki so delo božje? Lagal je Lah, lagal, da bi me prevaril.«

Pepa je nekega dne slučajno nesla drva mimo kleti, ko je plaho, sladko proseče poklicalo:

»Pepa, reši me!«

Vstrašila se je, da so se ji polena sesula z naročja.

»Straši. To so bili oče. Miha ni dal za mašo.«

Lahu ni bilo nobenega upanja.

»Tu v tej slami bom poginil.«

V njem ni bilo niti malo kesanja.

Veliko romanje.

Dekan Jakob Gietler se je obrnil po veži in zaklical kuharico Meto:

»Kje pa regljaš, Meta?«

»Želijo gospod?« se je prikazala iz kuhinje.

»A tu si. Če kdo pride, me išči pri čebelah na vrtu!«

»Pa ne bi oni rajši šli na to stran, je bolj sonce, pa bi še popazili na piške, da jih vrana ne pokrade.« Dobri gospod se je osmešnil in ji vrgel nazaj:

»No, Meta, pri gnoju bi bilo tudi nekoga treba!«

Ni dolgo sedel pred ulnjakom, ko je pridrdrala pred farovž svetla kočija. Nataknil si je naočnike in si ogledal kočijaža.

»No, lepše je oblečen kot dekan pri sv. Petru. Kočijaž tako, kako bo šele gospod.«

Pa ni bil gospod, bila je gospa. Dekan si je obrisal roke in težkih korakov stopil čez ograjo proti kočiji.

»Gospoda dekana bi rada obiskala,« je prosila gospa.

Dekan je pohrkal in naredil dobrodušen obraz. Njegova obleka gospe ni sodila prav.

»Gospa, kaj bi pa bilo, če bi bil kar jaz dekan?«

Gospe je bilo nerodno.

»Oprostite! Ana Tatenbah, graščakinja z Bizeljskega.«

Dekan ni pokazal ob tem naslovu nobenega posebnega spoštovanja.

»Želim z vami govoriti v zelo resni zadevi.«

Povabil jo je v sobo. Pripovedovala mu je zgodbo, kako jo je Marija čudežno rešila in mu razodela svojo zaobljubo.

»Novo cerkev bi radi sezidali?« se je čudil gospod Jakob.

»Da, gospod apostolski protonotar! Na vsak način hočem uresničiti svojo obljubo, ki sem jo dala Mariji.«

»Saj cerkev je res potrebno povečati, ker nikakor več ne zadošča za številne romarje, ki prihite vsako leto na romanje. Ali bojim se, da sredstev ne bo lahko dobiti.«

»Polovico bom dala sama in ves potreben les. Drugo se bo pa tudi med ljudstvom nabralo, če res tako močno ljubijo svetogorsko Marijo.«

»O čudežnih uslišanjih je slišati zelo pogosto in romanje raste čudovito od leta do leta. Cerkev je sedaj najmanj petkrat premajhna.«

»Mislim, da se bo moja zaobljuba uresničila brez velikih težav, če je češčenje svetogorske Matere tako razširjeno.«

»Za Binkošti bo veliki shod in tedaj bomo vrgli vašo misel med ljudstvo. Molil bom, da bi jo z ljubeznijo sprejeli in se odzvali z darovi.«

Tako se je začelo v kraju novo gibanje.

»Cerkev bomo zidali!«

24

In res so kmalu po tem pogovoru med dekanom in grofco Ano prispeli ljudje, ki so premerili prostor okoli cerkve, napravili načrte in račune.

Dekan ni izjavil še ničesar javno, a vendar so prihajali ljudje eden za drugim in se ponujali:

»Vozil bom kamenje, pa kar bo še treba. Imam vole. Eden bi mi bil skoro poginil, pa ga je Marija rešila.«

»Kamenje bomo obdelavali trije od hiše. Starejši je bil že čisto na koncu, pa je ozdravil, ker se je k Mariji zatekel.«

»Peska imam na svojem, kar ga bom odstopil nekaj vozov. Na porodu bi n' bila žena skoro ugasnila. Marija jo je otela, ko je ni mogel noben padar.«

»Če me boste porabili za kaj, bom na razpolago. Hromo roko sem imel, zdaj je zdrava in močna.«

Tako so se hoteli pokazati hvaležne. V nekaj tednih je vedel že ves kraj, da bodo zidali novo cerkev.

Binkoštno romanje tistega leta je bilo še mnogo večje kakor druga leta. Že dva dni pred praznikom so bile vse ceste polne božjepotnikov, ki so hiteli na Gore. Po kozjanski cesti so prišli romarji iz zelenega Urvalda, Celja in Savinjske doline. Ptujčani in Prleki so romali preko Tinske gore na Podčetrtek in ob Sotli proti sv. Petru. Kranjci so morali narediti težko pot preko Orliške gore. Največ pa je bilo Hrvatov in Hrvatice. Procesije so se vrstile ena za drugo vsaka s svojimi pesmimi in napevi. Včasih so imele celo duhovnika s seboj. Šel je navadno v sredi med njimi in pel litanije naprej. Ljudstvo mu je odgovarjalo s prosečimi, mogočnimi glasovi.

Sv. Gore so oživele. Lecetarji in kuharice črne kave, gostilničarji, ki so si postavili šotore za pivo in peki, berači in godci različnih instrumentov so zavzeli mesta, ki so si jih zagotovili.

Vsak je ronal z boljo in prošnjo, skrbjo in upanjem v rešitev in z veliko vero v Marijo svetogorsko, ki je tiste dni poslušala reve človeške, gledala njihove rane in govorila tolažeče in odrešujoče.

»Pojdimo k Mariji na svete Gore!« je bila rešitev iz vsake stiske. Vera v njeno moč je ozdravljala ljudi in živino, reševala jetnike in vračala zašle iz tujine, je spreobračala grešne in dvigala žalostne. Že otroci so hrepeneli, da bi videli svetišče, kjer deli milosti sveta Gospa...

Vsa Gora je pela in vriskala na večer. Krvavi zublji kresov so švigali in svetili v temo...

Pepa ni imela ves dan niti trenutka časa, da bi stopila v cerkev. Ljudje so prihajali trudni, lačni in žejni, pa jim je morala streči.

»Pepa, greš v cerkev?« Lenčka se je prebudila ob pesmih in godbi, ki je igrala zunaj. Tako je bilo vse veselo in razigrano, ona pa je morala ležati mirno, ker ji je bila glava težka ko svinec.

»V cerkev grem, pa ne bom dolgo. Bom molila za tebe.« Opazila je njene zblodele oči in se je hudo zbala za njo.

Lojze se je razgovarjal zunaj z romarji in jim stregel. Sploh je zadnje mesece zrasel njegov ugled, da so se vsi nanj obračali z vprašanji, ki so se tikala gospodarja.

»Kje pa je Miha?«

»Kaj vem, kod hodi. Dela pa je toliko!«

»Z Janezom je odšel,« je povedala Tončka, ki je stregla.

»Z Janezom? Ta je gotovo zgoraj pri cerkvi.«

»Marija, kako pa to, da z Janezom!...«

»Pepa je pomignila k Lojzu in mu pošepnila na uho:

»Pojdi k Lenčki in pazi na njo, da ne bi vstala. Tako je slaba!«

Sedela je na postelji in se igrala s krajcem belega predpasnika. Lojze je sedel k njej in jo božal po lasih:

»Lenčka, kako ti je?«

(Dalje sledi.)

Abesinski cesar o grozotah zračne vojne in o zločinu, ki je bil prizadjan Abesincem.

Haile Selassie je na dolgo govoril o strahotah vojskovanja s strupenimi plini, s katerimi so skupine po 9—18 težkih italijanskih letal zastrupilevale abesinsko zemljo in brez usmiljenja uničevale vojaštvo, civilno prebivalstvo in živino, ki se je mirno psla po pašnikih. Po tem opisu se je skliceval cesar na Društvo narodov tako-le: »Kdo naj zagovarja takšno strašno vojskovanje? — Ali naj Zveza narodov sedaj udari pečat svojega priznanja za vse te strahote, ki jim je Abesinija podlegla. Sam osebno sem bil priča vseh teh grozot in moji vojni tovariši, ki so se ob meni vojskovali za svobodo domovine, lahko isto izovedo. Mi vsi smo tukaj pred ženevo, pred to ustanovo, ki naj štiti človečanske pravice, da pričamo proti zločinu, ki je bil storjen nad slabotnim narodom. — Trudil sem se, da bi zedinil abesinski narod, pri tem pa so mi neprestano delale težave italijanske zahrbtnosti.«

Za poletje in vroče dneve Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarnov brez napak, pristno-barvni, »Paket serija S«, vsebina 15—21 m primo oxfordov, touringov in ceftirjev za moške srajce, vsak kos najmanj 3 m, dalje »Paket Serija S/o« isto tako 15—21 m za ženske pralne obleke, dečve (Dirndl) v najlepših barvah, predpasniki itd. Vsak paket poštne prosto samo Din 107.-. Za isto ceno »Paket serija P«, vsebina 15—20 m platno, posteljina, žensko, moško in namizno perilo barvasto, ter »Paket serija P/I« 10—15 m istega najfinjšega belega blaga. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Daje najcenejše blago za vsa moška in ženska oblačila. Vzorci brezplačno.

„KOSMOS“
razpošiljalnica ostankov
MARIBOR, Dvofakova
cesta 1. 1003

Kdor oglašuje,
ta napreduje!